

Şehirlerin insanlar üzeri- ne tesiri

Madde ahlak yapar, ahlak bozar. Bu düsturu bir hakikat olarak ileri sürerken bu hakikatin en kuvvetli ispatını de asrı ve iptidai yapıda olan iki şehrin kendi sakinleri üzerindeki eğri veya uygun tesirlerin de göstereceğim.

Umuma ait olan şeyler üzerinde faziletli tasarruflarda bulunmak asıldır. Diğer taraftan meselâ, yere tükürmek de her halde kötü bir itiyattır. Farz edelim ki kirli, bakımsız bir sokaktan geçiyoruz. O sokağa tükürmekten, sigaramızı atmaktan bizi menedecek bir kuvvet yoktur. Yine farzedelim ki, geçtiğimiz sokak tertemiz, güzel döşenmiş, eyi bezenmiştir. Böyle bir yolda yürürken bize hükmeden, lâubâli hareketlerimizi çenber altına alan bir kuvvet var demektir. Temiz bir sokak, bizi yavaş yavaş kendi temizliğine hürmete alıştırmaz. Ahlak ve itiyatlarımızı tahşih eder. Bu, her zaman böyledir. Konforu yerinde bir otelde, bir sinemada güzel bir parkta da hep itinalı davranırız. Sanki büyük bir adam huzurunda imişiz gibi hareketlerimize dikkat ederiz.

Bir şehir tasavvur edin ki, ihlâmur ağaçlarla bezenmiş caddeler, asfalt sokaklar; güzel ve boyalı binalar, eyi tarh edilmiş parklatla süs- lüdür. Böyle bir şehrin sakinleri her halde dürüst, neşeli ve içtinaî ahlak bakımından çok yükselmiş insanlardır. Kıyafetin düzgün geyinmenin itibar ve tesirleri herkesçe malumdur. Her mana da güzel bir şehre karşı olan duygularımızla, eyi geyinmiş süslenmiş bir kadın karşısındaki duygularımız arasında saygı ve ahlak bakımından sıkı bir münasebet vardır.

Diğer taraftan süpürülmemiş, ve dolambaçlı dar sokakları; çarpuk ve zevksiz evleri olan bir şehrin verdiği kasvet ve nefreti düşünün. Böyle bir şehrin sakinlerinde ne dürüstlük, ne de neşe vardır.

Bunlar, münakaşa götürmez hakikatlerdir. Şehirler insanların karakterleri üzerinde derin tesirler yapan birer muhittir. İşte şehirciliğin bir ilim ve ihtisas oluşu da bundandır.

Her vakit tekrarlamışımızdır; Berlin'in sokakları kadar, Berlinli'lerin ahlakı da temizdir. Çünkü madde ahlak yapar. Berlin'in yatak odalarından daha temiz olan sokaklarında geçen insan bir kibrit çöpünü bile yere atamaz. Manevi bir kuvvet bu temizliğe saygı göstermeye icbar eder.

Ben asrı şehir denince şunları anlarım; mütehasis ve şehirciliğin en derin zevklerine bağlanmış insanların her suretle idare ve imarında itina göstererek, diğer taraftan sakinlerinin de şehrin güzelleşmesi yolunda ken-

Başvekil İsmet Paşa

Küçükmenderes ovası

İslah ameliyesi açılışında bir nutuk söyledi

ÖDEMİŞ, 28 (A.A.) — Başvekil İsmet Paşa Hazretleri refakatlerinde Dahiliye ve Hariciye Vekilleri İzmir Valisi ve İzmir Mebusları olduğu halde dün İzmir'den şehrimize gelmişler istasyonda samimi tezahüratla karşılanmışlardır.

Paşa Hazretleri Ödemiş'e geçerken yolda Küçükmenderes ovası islah ameliyesinin açılış resmini de yaparak aşağıdaki nutku irat buyurmuşlardır.

"Küçükmenderes'in islahı gibi büyük bir teşebbüsün başındayız. Sihat ve ilerleme noktaî nazarından şimdiye kadar ümitsizlik min takası olan bu geniş saha servet ve medeniyet itibar-

rile Türkiye'nin en mamur yerleridir. Bunun ehemmiyetini takdir buyuran Büyük Gazi bu ovanın sağlık ovası haline getirilmesini irade buyurdular. Bu arzuyu hakikat sahasına irsal etmek ve bunun memleketin memnun olacağı bir imar muntazası haline getirmek, hükümet için mühim bir vazifedir. Burası inkişaf ile memleketin ziraat ve her türlü medeniyet sahasında en ileri, en zengin bir muntakası olmaya namzettir.

Ümit ederim ki bugünleri yakın bir zamanda idrâk ederek sizleri yine tebrik ederim. Geceyi Gölcük yaylasında geçiren Başvekil Paşa bugün İzmir'e dönecektir.

Dahiliye Vekâleti

Belediyelerden 3 senelik iş listesi istedi

ANKARA, 28 (S.Ş.) — Dahiliye vekâleti belediyeler kanununun neşrinden bugüne kadar geçen üç sene zarfında belediyelerin hudutları dahilinde plânlama, elektrik, su ve imara müteallik yaptıkları faaliyetleri bir tamim ile bütün belediyelerden sormuştur.

Belediyeler faaliyetlerini 15 teşrinievvele kadar bir raporla vekâlete bildireceklerdir.

dilerine düşen vazifeleri tamamen yaparak vücuda gelmiş bir sanat eseri.

Asrı şehrin karakteri yollar, parklar ve evlerdedir. Yollar ve parklar şehirciliğin icaplarına uygundur. Fakat her şehrinin mühim bir vazifesi de şehrin güzelleşmesine çalışmaktır. Diyebilirim ki Şimali Avrupa'da evlerin içinden ziyade dışına ehemmiyet verilir. En nefis çiçekler evlerin önüne ekilir.

Gelen, geçenlerin zevkini okşayacak şeyler yapılır. Her gün evlerin önü süpürülür ve yıkanır. Çünkü evlerin içi sahiplerine, fakat dışı bütün şehir halkının müşterek terbiye ve zevkine aittir.

İşte asrı şehirde böyle iki vazife yanyana yapılır. Bir taraftan şehrin idare ve imarını belediye heyetleri ve reisleri tam bir bilgi ve görgü ile yaparlarken diğer taraftan şehrin sakinleri kendilerine ait kısmı tamam- larlar.

Bu suretle vücuda gelen şehir eyi bir muhit haline konmuş olur. Artık bu muhit ile şehrin sakinleri arasında tam bir ahenk ve bir yükseliş müvazenesi teessüs etmiş demektir.

Bahsi bitirmeden evvel, mühim bir noktaya daha temas edeceğim ki o da «halâ» lar meselesidir. Şunu iddia edebilirim ki, gerek umumî, gerek hususî halâ-

Afyon Antalya hattı

Temel atma merasimi için bir heyet Afyon'a gitti.

ANTALYA, 27 (A.A.) — Afyon - Antalya hattı inşaatının başlaması münasebetiyle bugün Afyon'da yapılacak merasime iştirak etmek üzere Antalya mebusları, halkevi mümessilleri ve bir çok kimseler kalabalık bir heyet halinde dün Afyon'a hareket etmişlerdir.

lar bir memleketin maddi ve manevî bakımından ne vaziyette bulunduğu en iyi ifade eden ölçülerdir.

Hollanda, Avrupa'nın en ileri memleketlerindedir. Orada bütün halâlar bir gelin odası gibi temiz ve bakımlıdır. Avrupa'nın cenubuna ve şarkına doğru ilerledikçe maddi ve manevî gerilik başlar. Oradaki halâlar da aynı suretle temizlik ve konfor itibarlı geri ve bakımsızdır. Şark memleketleri bu hususta büsbütün acınacak haldedir. Hele bizde umumî halâlara karşı gösterilen lâü balilik bazı defa iğrenç bir hal almaktadır.

Ben daha ileriye giderek diyebilirim ki; evlerin içindeki halâların temizlik ve konfor bakımından vaziyeti ile o evde oturanların maddi ve manevî vaziyetleri arasında derin bir münasebet vardır. Bir memleketin olduğu kadar bir ailenin de ictimai seviyesini ölçmek için halâların vaziyetini tetkik etmek kâfidir.

İşte asrı şehirciliğin en has, sas taraflarından biri de bu meseledir. Mademki madde, ahlakı yapar. Şu halde bir şehrin yollarının, evlerinin, parklarının ve umumî halâlarının insanların terbiye ve karakterleri üzerinde eyi veya fena tesirlerini göz önünde tutmak zarureti vardır. «Şereflüme kân bilmekin», sözü ise büyük bir hakikattir.

Nafia vekili Ali bey

İstanbul'da elektrik işiyle yakından alakadar oluyor

İSTANBUL, 28 (A.A.) — Şehrimizde bulunan Nafia Vekili Ali bey nafiaya ait müesseseleri tetkîşe başlamıştır.

Evvelki gün Haydarpaşa'da Devlet Demiryolları işlerini tetkik etmiş ve siloları gezmiştir.

Vekilbey, dün tetkîşlerle meşgul olmamış, yalnız iş bankasının onuncu yılı münasebetiyle Galatasarayda açtığı sergiyi ziyaret etmiştir.

Ali bey, bugün Afyon'da yapılacak olan Afyon - Antalya Demiryolunun inşaatına başlanma merasiminde bulunmak üzere Nafia mütesessisinin haklı neşesine gönülden iştirak etmişlerdir.

Bu hattın Burdur'a kadar olan kısmı bir sene zarfında tamamlanmış olacaktır. Burdur'dan Antalya'ya kadar olan kısım da iki sene zarfında bitmiş olacaktır.

Nafia Vekili Ali Bey Elektrik şirketinin muamelatını tetkik edecek olan komisyon ile yakından alakadar olmaktadır. Çünkü komisyon tetkikatını bitirdikten sonra elektrik şirketi hükümet tarafından pazarlık müzakeresine davet edilecektir.

Telefon şirketle hükümet arasındaki mukavele mucibince hükümetin şirketi satın almak hakkına malik bulunduğu malumdur.

Ali bey şehrimizde bulunduğu esnada Elektrik şirketine ait işlerle meşgul olacak ve elektrik fiatlarının iktisadi vaziyete göre yeniden tesbit edilmesini tetkik edecektir.

Bundan maada, Devlet Demiryollarının daha mükemmel bir şekle ifrağı için hazırlanacak olan teşkilât kanunu lâyhası için içabeden tetkiklerde de bulunacaktır.

Zekâi bey İstanbul'da

ANKARA, 28 (S.Ş.) — Milli müdafaa vekili Zekâi bey dün akşamki trenle İstanbul'a hareket etmiştir.

Demiryollarının varidatı daima artıyor.

ANKARA, 28 (S.Ş.) — Devlet demiryollarında tatbik edilen yeni tarife sayesinde varidatın günden güne arttığı anlaşılmıştır. Fransızların idaresinde iken günde yalnız kasaba hattı 5 bin lira varidat getirirken bu hattın hükümetimiz idaresine geçmesinden sonra günde 20 bin liraya yakın varidat temin olunmaktadır.

Sağlam yerden alınan malûmata göre eski idarede hiç para getirmiyen küçük istasyonlardan da günde 500 lira temin edilmektedir. Yeni tarife aynı zamanda bilhassa İzmir havalisindeki otobüs rekabetinin de önüne geçmiştir. Devlet idaresindeki diğer demiryollarında da varidat bu nispette artmıştır.

İş bankası

11 inci yılını bütün şubeleri kutluladı

ANKARA, 27 (A.A.) — Türkiye iş bankasının onuncu faaliyet yılının biterek on birinci yaşına girmesi münasebetiyle bankanın şubeleri bulunan her yerde olduğu gibi Ankara ve İstanbul'da da merasim yapılmıştır.

Ankara Palas salonlarında tertip olunan ziyafet ve eğlenti gece geç vakitlere kadar devam etmiş ve davetliler tıpkı çok kalabalık bir aile toplantısında imişçesine bu muvaffak Türk müessesesinin haklı neşesine gönülden iştirak etmişlerdir.

Banka'nın bu on faaliyet senesi içinde geçirdiği bütün safhaları gösteren ve İstanbul'da Galatasaray lisesinde açılan sergide de bu münasebetle merasim yapılmış ve bu merasimde Büyük Millet Meclisi Reisi Kâzım Paşa, İktisat, Nafia ve Maarif vekilleri banka idare meclisi reisi Siirt mebusu Mahmut bey, idare meclisi azaları mebuslarımızdan pek çokları, İstanbul milli ve sinai alemi mensupları hazır bulunmuşlardır.

Siirt mebusu Mahmut bey bankanın muvaffakiyet sebeplerini anlatan güzel bir nutuk irat etmiştir.

İş bankasının Galatasaray sergisi açıldı

İSTANBUL, 28 (S.Ş.) — İş bankasının yıldönümü münasebetiyle Galatasaray lisesinde hazırlanan sergi banka idare meclisi reisi Siirt mebusu Mahmut beyin bir nutkundan sonra İktisat Vekili Celâl bey tarafından açıldı.

İş piyasa vaziyeti

Hububat fiatları ANKARA, 28 (S.Ş.) — 26 Ağustosta İstanbul borsasında sert buğdaylar 4,375; yumuşak buğdaylar 3,65 5; mahlûtlar 4.4626; ve eks-trolar 5,09,5,275 kuruş üzerinden muamele görmüştür.

Muallim muavinleri

İSTANBUL, 28 (S.Ş.) — Dört senelik muallim mektebi mezunları şimdiye kadar aslı muallim olarak iş görmekte idiler. Son bir tamime göre bu seneden itibaren bunlar muallim muavini olacaklardır.

Muhacir ve mültecilerin gümrük muafiyetleri

ANKARA 28 (S.Ş.) — Yeni iskân aknununa göre hazırlanan muhacir ve mültecilerin gümrük muafiyetinden istifade edebilecek eşyaları hakkındaki nizamname projesi Dahiliye vekâleti tarafından mütalaaları alınmak üzere diğer vekâletlere gönderilmiştir.

Kapatılan Gazeteler

şantajcı ve avcı gazetelerden korunmalıdır

ANKARA, 28 (S.Ş.) — İstanbul'da müteşir Kazanç. Milli Ticaret, Türkiye ticaret, Maarifi umumiye, Türkiye İhracat, İzciler Birliği, Balkan Ticaret, Lavikipas ve Görüş gazete ve mecmuaları memleketin mali ve iktisadi siyasetini teşviş edici neşriyatta bulunduklarından matbuat kanununun ikinci maddesi mucibince icra vekilleri heyeti kararla kapatılmıştır.

Abone ve ilân avcısı ve şantajcı mecmua ve gazetelere karşı avcı mücadele devam etmektedir. Resmî ve hususî müesseselerin de bilfiil bu mücadeleye yardım etmeleri lâzımdır. Şüpheli ilân ve abone taleplerine karşı müteyakkız davranılarak icabında matbuat umum müdürlüğünden malûmat talep edilmiş, hem alâkadarların ve hem ciddi ve dürüst matbuatımızın menfaati iktizasındanır.

Almanya

Mısır ve arpa alacak

İZMİR 28 (S.Ş.) — Berlin Türk ticaret odasından Türkofisine gelen bir telgrafta Almanya buğday teslim dairesinde fazla miktarda arpa ve mısır satın alacağı, Türk ihracat tüccarlarının bu idareye doğrudan doğruya teklifatta bulunmaları bildirilmiştir.

Ergani istikrazı

(C) tertibinin kayıt muamelesi ay sonunda başlayacak

C. tertibinin kayıt müddeti 30 ağustos tarihin den 30 Eylül akşamına kadardır. Yüzde beş faiz veyüzde iki ikramiyeli olan C. tertibine ait şartlar aşağıda gösterilmiştir.

B. Tertibinin hâmilelerine mahsus olmak üzere kayıt müddetinin başlangıcından itibaren altı gün müddetle bir kayıt hakkı verilmiştir. Bu müddet içinde B. Tertibi hamilleri ellerindeki makbuzlarla evvelce bunları aldıkları bankalardan C.T tertibine ait aynı numarayı da alabileceklerdir. Muayyen müddet geçtikten sonra bankalar bu tahvilleri serbestçe satacaklardır.

Yirmi lira itibari kıymetinde C. Tertibi tahvillerinin ihraç fiatı 19,40 lira olarak tespit edilmiştir. Her tahvil bir lira kıymetinde yirmi kupon taşır. Faiz yüzde beştir. Kuponlar her nisan ayının on altıncı gününde ödenir.

Faizden başka senede iki defa yapılacak keşidelerde 300 bilete 94,134 lira ikramiye isabet edecektir. İkramiyeler arasında 30,000 15,000 liralık iki büyük ikramiye de vardır.

İkramiye keşideleri her sene 16 nisan ve 16 teşrinievvel tarihlerinde yapılır. İfta keşideleri 16 nisan tarihinde senede bir defadır.

Serbest sütun:

Ahlâk meselesi..

Borçlu ve alacaklı vaziyetlerini tahlil eden ve neticede "her şeyden evvel ahlâk", düsturuna dayanarak Muhterem Basri beyin makalelerini okuduğum zaman kalbim burkuldu. Bu pek mühim mesele etrafında mülâhazalarımı söylemek ve bu mevzu biraz daha genişletmek ihtiyacını duydum. Yalnız borçlu, alacaklı vaziyeti karşısında değil. Menfi itiyatların menfelelerini ve zuhuru sebeplerini de araştırmak mecburiyetindeyiz.

— Yedi senedenberi sükünün giren hicranlarım yalnız benimle yaşıyordu. Onlar beni kemirirken, ben de onların üzerine ağlar öüyordum, Adeta krizalit haline geçen bir böcek hayatı.. Basri bey bir kalem darbasıyla bu kozayı deldi.

Borcunu ödemek istemiyenler, münhasıran tabiatın hudûbun icaplarına mağlup olanlardır. Çünkü; cemiyetin vilâyeti feridin tabii insiyaklarına ekseriya muğayirdir. Tabii zaruretler ve hadiselerden doğan menfi neticeler, şahsiyeti insanide maşeret rabitaları zedeler. Bunlardan müteessir olan insan eğer, aile, mektep ve muhitin zayıf itibalar almış ise; tabii insiyakata mağlup olacağına şüphesiz yoktur. O, cemiyet hayatının mukaddes mefhumlarına karşı lâubâli bir vaziyet alır. İşte buna (Ahlâksızlık) etiketini takıyoruz. Fakat; münsif olalım. Hadiseleri yukarıda arzettiğim haddelerden geçirelim. Neticede: Ahlâki kıymetlerin mahfuziyetini temin eden mazbutaların zayıf kaldığını görürüz.

İhtiraslarımız, cemiyetin zararına inkişaf eder, ahlâki vetireler müeyyidesiz kalırsa.. «Aman ahlâkımızı koruyalım», diye kalbimizi dağıtmaktan bir netice çıkmaz sanırım. Bu mücceret bir temenniden ibaret kalmaz mı?

Kanaatimce;— ahlâkımızı tasfiye edelim ahlâksızlığa karşı tedbir alalım— dersek daha cezri bir hareket yapmış oluruz. Alâki vitreleri ikiye ayırabiliriz. Biri tabii zaruretlere diğeri de içtimai hükümlerden doğanlardır.

Birinci şahsiyetimizde (hadisi) olarak, diğeri, telkini, ayanı faaliyetlerle, tecrübelerle şuurlaşır. Bir misal alalım: İlk insan arkadaşının yardımını ele geçirdiği bir avı paylaşırken - mukayese, takdir - gibi dimağî faaliyetlerin neticesinde doğan itifa hissi ile aralarında mücadele başlayınca buna şahit olan bir üçüncü yine dimağının mihaniki faaliyetini ve cinsi kabiliyetle hükümünü vererek müteal bir zekâ eseri göstererek, bunların aralarını telif ediyor. Bu son şekil muhasımlarında vicdanlarından bir haz uyandırmıştır. İşte; tabii ihtiraslardan doğan ahlâki şekiller.

Diğer bir misal cemiyet hayatını tekâmül ve varlığını muhafaza için bir çok kaideler vaz etmiş, bir çok vazifeleri ihdas ve bir çok hakları meydana çıkarmıştır. Bu hak mahfuziyeti fertlerin cem-

vaziaları kabul ve onları benimsemesile mümkün olur. Vatanî hukukuna mütecevizin fena neticeler meydana getireceğini müdrük olan ve vatanî hukukunun masuniyeti görmesile vicdanında haz duyan.. İşte ahlâkın tarif ettiği insan budur. Bu piskolojii bu şekilde yaratacak cemiyetin vasıtalarıdır. Bunlar da aile, muhit, mektep, müesseselerinden ibarettir. ['] İnsan beşiklen mezarı kadar bu içtimai tesirler altındadır. Ve her tesir bir terbiye amilidir. Umumi pedagoji bunları ayrı ayrı mütalaa eder ve neticeleri çıkarır. Bu ilmin tatbikat sahasındaki fen terbiye ise gideceğimiz yolları gösterir.

Mekteplerimizde metodik bir tarzda ameli hayata müteveccih nafi itiyatlar işleyebilir. Aile ve muhiti içtimaimizi tensik ve islah edebilirsek; ferdi, ahlâk kültürü dahiline almış oluruz. Eğer tesirler yekdiğerini nakıs veya imha eder şekilde gelirse, o zaman tabii insiyakların menfi şekilleri tezahür eder. İşte borcunu vermek istemiyen karakter.

Ne yapacağımızı değil ne yapabileceğimizi düşünelim. Bugünün şeraitini, bu asrın icaplarını göz önüne alalım, ırkı, tarihi ve hali medeniyetimizi tetkik edelim. Ne noksanlar göreceğiz. Mevcut vaziyetlerimizi, hukukî vaziyetlerde muvazene tesis edemiyorsa, islahî çarelerini düşünelim. Acı da olsa doğru söze hüsnü kabul göstermeği milli bir şiar telakki edelim. Sahte gururlara kapılarak yekdiğerimizi darbalamak, şantaj yapmaktan ise, Türklüğümüze has bir asaletle hakikati kucağlamaya yanaşalım. İşte, en büyük vatanperverlik karakteri.

Cümhuriyet rejimi; daima ekmele meyleden devamlı inkılâp olmalıdır. Biz, içtimai inkılâba teşneyiz. İşte, büyük savaş.. Halâs yolu.. Bu yol; münakaşa ile açılır, mürakabe ile tarsi edilir. Münekkidi değil, tenkidin mahiyetini görmek ve fenalık varsa kaldırılması esbabına tevessül etmek, yalnız cesareti medeniye sahiplerine mevut bir faziletidir. Hep beraber yine tekrar edelim "Herşeyden evvel ahlâk.."

[*]Muhit, terbiyede tabii, içtimai olarak ikiye ayrılır. İçtimai muhitte teşekküller, cemiyetler, ve resmi gayriresmi müesseseler dahildir.

Selâhattin

Nüfus İşleri

Bir eylüde her tarafta köy muhtar ve azaları kaza merkezlerine davet edilerek vali, kaymakam beylerin gizli nüfus vakalarının ehemmiyetinden bahsedeceklerdir.

Belediye ve köy muhtarları kasaba ve köylerde davullarla halka bir eylüden itibaren ilân edilecek ve bir buçuk ay içinde her aile reisi kendi evindeki veya emri altındaki, her veli ve vilâyetindeki, her vasi vesayetindeki bu ana kadar nüfus dairelerince yazılanlardan gayri yazılmamış evlenme vakalarının köy muhtar ve ihtiyar heyetlerine ve kasabada, şehirde belediyelere bildirmeğe behemehal mecbur bulduklarından müddetin bitiminden sonra böyle nüfus işlerini yaptırınanlar hakkında ceza tatbikâtına başlanacaktır.

ŞEHİR VE VİLÂYETTE

Van Mebusu Hakki bey

Van mebusu Hakki bey dün İzmir'den şehrimize gelmiştir. Hakki bey buradan İstanbul'a geçecektir.

Gelenler, gidenler:

Erdek kaymakamı Sait bey Demirci'den dün gelmiş ve vilâyet makamına temastan sonra Bendırma yoluyla Erdek'e geçmiştir.

Cemil Bey

Erdek sabık kaymakamı Cemil bey yeni memuriyet mahalli olan Demirci'ye gitmek üzere yarın Bendırma'ya hareket edecek ve Manisa-Salihli yoluyla Demirci'ye gidecektir.

Birliğin Müsameresi

İdmanbirliği gençleri dün gece Şehir sinemasında bir müsamere verdiler. Piyas, komedi ve muhtelif zeybek oyunlarıyla süslenmiş olan müsamere eyi ve güzel geçti. Bu yolda, bilhassa R. Gökâlp beyin piyesi hakkındaki fikrimizi yarın yazacağız.

Eminittin bey

Nazilli Ortamektep müdürü hemşehrimiz Eminittin bey bugün İstanbul'a gidecektir.

Ayvalık Muallimleri

İzmir sergisini ziyaret ettiler.

AYVALIK 28 (S.Ş) — Ayvalık muallimlerinden kalabalık bir kafile İzmir dokuz Eylül sergisini ziyaret için üç gün evvel İzmir'e gitmiş-

lerdir. Muallimlerimize, İzmir vilâyeti ve maarifi tarafından büyük kolaylık ve misafir-severlik göstermiştir.

Avrupa, Asya, Amerika Sachs - Motor - Expedition

İki Alman Sporcusu ve işçi çeyrek beygir kuvvetli mini mini motorlerle mücehhez bisikletlerle Almanya'dan kalkarak Çekoslovakya, Pilsen, Bratislava, Macaristan, Bu dapeste, Yu. goslavya'yı

Novisat Belgrad, Üsküp Manastır, Yunanistan - Selanik, Atina, Pjereë tarikiile İzmir'e, Bergama ve buraya muvasalat etmiş bulunuyorlar.

Buradan İstanbul, Ankara Iran, Hindistan, Çin, Japonya'ya gidecekler. Albert Bull, Hermann

Poliste:

Dün gece saat yirmi buçuk raddelerinin Dinkçiler mahallesinden Ali oğlu Gani ile Kasaplar mahallesinden çolak İsmail aralarında bir kavga çıkmıştır. Bu kavga Gani hamil bulduğu bıçakla İsmail'i arkasından ve kolundan on beş günde eyi ve on gün işinden kalabilecek derecede yaralamıştır. Suçlu vakalanmıştır.

Belediye Cezaları

Aygören mahallesinde bir ekmekçinin esmer ekmek çıkardığından; bir dondurmacı'nın dondurmasından şüphe idildiğinden tahlili için kimyahaneye, Çandır karyesinden İsmail oğlu İsmail'in pazarda sattığı yağı bozuk olduğundan, Osmaniye mahallesinden 127 numaralı arabacı Arif oğlu hali İbrahim fena halde rahatsız olan bir hastayı tarife harci olarak hastahaneye götürmek için fazla para istediğinden hepisi hakkında belediye zabıtası tarafından muamele kanuni yapılmıştır.

İhtisas mahkemesinde:

Tütün kaçaklığından suçlu ve mevkuf Gelibolu'nun yeni köyünden Hüseyin oğlu İbrahim hakkında yapılan duruşma neticesinde 6 ay müddetle hapsine ve 120 lira hafif para cezasile mahkûmiyetine karar verilmiştir.

Ravanış Maçı

Birlik - Altay maçı cuma günü İzmir'de yapılacak

Maç tayyare cemiyeti menfaatına olacaktır. (İzmir Postası): Önümüzdeki cuma günü Alsancak spor sahasında büyük bir spor günü geçireceğiz.

İzmir şampiyonu Altay takımı ile Balıkesir İdmanbirliği takımı revanış maçı cuma günü yapacaklardır. İzmir'lilerin bildikleri gibi bir kaç hafta evvel şampiyonumuz Altay takımı noksan bir kadro ile Balıkesir'e giderek İdmanbirliği ile yaptığı maçı kaybetmişti.

Gerek Balıkesir maçı için ve gerekse Adana'nın Toros takımıyla yaptığı maçı bera bere kaldığı için İstanbul'daki bazı gayretkeşlere söz sermayesi olan Altay takımımızın futbol kıymeti hepimizce malumdur.

Vakta şimdiki halde İzmir'in futbol kıymeti, şampiyonumuzun aldığı netice ile ölçülürse de deniz mevsiğinde noksan kadro ile şampiyonumuzun yaptığı temaların verdiği netice bu ölçüye miqyas olmaz. Bizim bildiğimiz birşey varsa Altayın hakiki futbol kuvveti, son temalarında

aldığı netice kadar zayıf değildir.

Cuma günü yapılacak maçın iki noktadan ehemmiyeti vardır.

Birisi: Bu maçın revanış maçı olması.

İkincisi ve en ehemmiyetlisi de maçın Tayyare cemiyeti menfaatına yapılmasıdır.

Tayyare cemiyeti bu maç için hususi surette bir şilt yaptırmıştır, bu şilt Gazi Hazretlerinin büstüdür. Cemiyet; bu şilti galip gelen takıma cuma günü sahada verecektir.

Balıkesir takımının ne gibi bir kadro ile geleceğini bilmiyoruz.

Altay takımımız Eylülde yapılacak Türkiye birinciliğine iştirak edeceği kadrosu ile çıkacaktır. Bu itibarla Türkiye birincilikleri için bize bir fikir verecek demektir.

Bu büyük maçtan evvel saat 15 te Altay-Altınordu ikinci takımları karşılaşacaklar ve saat 17de büyük maç başlayacaktır.

Devlet Demir yollarında Nakliyat için gösterilen kolaylıklar

Devlet demir Yolları idaresinin yolcu taşımak hususunda yurttaşlara ne engin tenziller ve kolaylıklar gösterdiğini rakamla, miktarla gösteren bir yazı yazmıştı.

Demir Yollarımızın gösterdiği tenzilât ve tesihât sadece insan nakliyatına in hisar etmemekte; bütün esya nakliyatına da şamil bulunmaktadır.

Bu yazımızda da muhtelif nevde eşyanın Demir yollarımızda hangi esaslar içinde nakledildiğini ve eskisine nazaran ne kadar ucuz olduğunu tebarüz ettireceğiz. Taze sebze ve meyva nakliyatı.

Türkiye, iklimi ve coğrafi mevkii itibarile Ak Deniz havzasında en müsait şartlar altında her türlü sebze ve meyve yetiştiren bir ülke olmasına ve istihsal kabiliyeti pek ziyade bulunmasına rağmen gerek iç pazarda, gerek dış pazarda kendisine mümasil memleketlere nisbetle yapabildiği meyva ve sebze ticareti hiç bir şey mesabesinde idi

Bu sahada milli bir inkişafa zemin hazırlamak lüzumunu duyan Devlet Demiryolları İdaresi 15 Ağustos tarihinden itibaren yeni ve renzilâtli bir tarife tatbikine başlamış bulunuyor.

Evvelce ton kilometresi 5,25 kuruş olan sebze ve meyva nakliyatı; tam vagon humule için tonu 2 ve perakende nakliyat için ise tonu 2,75 kuruşa indirilmiştir. Bu tenzil, yüzde 60 nispetini bulmaktadır.

Bundan ayrı bir müsaade olmak üzere muhtelif nevilerden sebze ve meyvaların bir vagonda nakline müsaade olunmuştur. Malın eyi

bir surette sevkini ve muhafazasını temin maksadile mal sahiplerine vagonlarda bir muhafız bulundurmamak müsaadesi de verilmiştir.

Bu tedbirler sayesinde sebze ve meyvamızın büyük şehirlerde daha müsait fiyatlarla satılarak istihsal piyasasının genişlediğini kuvvetle umuyoruz.

Bundan başka bazı mın-taka müstahsilleri tarife ücretlerinin yüksekliği hasebile meyvaların ecnebi pazarlarına sevki imkânı bulunmadığını iddia etmekte idiler. Devle demiryolları tarafından yapılan bu mühim tenzilâtten sonra meyva ihracat ticaretimizin de nakil noktasından pek mühim kolaylıklar ve yardımlar görmekte olduğu işikârdır.

Kuru sebze nakliyatı
Memleket istihsalinde ve ihracat ticaretinde oldukça mühim bir mevki işgal eden ve istihsal ve ihrac kabiliyeti pek geniş olan kuru sebze nakliyatı evvelce azami tarifeye tabi tutulmakta idi.

Bu maddelerin son senelerde kaydettiği nispetsiz kıymet tenzilleri karşısında ihracat ticareti hemen tevekkuf etmiş gibi idi.

Dahildeki bazı istihsal mntakaları fiat düşkünlüğü yüzünden, dış pazar şöyle dursun, iç pazara bile böyle mal sevkedemiyordu.

Kuru sebze ticaretini canlandırmak için, nakliyatı daha çok müsait olan hububat nakliyatı tarifesi bunlara da tesmil edilmiştir.

Bu suretle bu sahada da azami tenzilât yapılmış olmaktadır. Taze balık ve deniz mahsulâtı nakliyatı Türkiye bir deniz memleketidir. Uzun sahillerinde

Antenime galeriler

Ülkü asrı ve aristokrat gurur için

Delikanlı idealin müsavisi Genç kafa, içinde ateş karanfillerinin tomurcuksu toprak bir saksidir.

Genç adam gayesiz olan Asrın genci hayatını bir ülke bağlamağa mecburdur. İhtiyar hayatı kavgasının şarkisidir.

Nice gençler tanımın ki for delisidir. Bu, küçük mîna ta bütün insanlarda şey.

Amâ öyleleri vardırı ki bir cehennem vehmeder. halk onlara kilometrelerce uzakta, sanki.

Nice gençler bilirim ki murr birer aristokrat tiptir. İçinden yetiştikleri halkı bakış gören nazariyeleri fikirleri vardır. Bir kaç yıla kan bir tahsil ve biröz set onları müthiş bir gurur salmış. Ben bunlara "yüksek adamlar" diyemem yüksek adam bunlara demez. Çünkü yükselen ad haktan ve idealden ayrılmış değildir. Bilâkis, o halklık ve ideal unsurlarına çok derinleşerek kökleşmiştir. Bahsettğim tipler ideali mesull edememiş seciyelerdir.

Gençler, ülkü bizi halkı lıyan kalın bir halat olmaktadır.

Büyük şehir ve kasabalarda, harikulade vitrinli eczaneler hulyaları kuruyoruz. İçsızılsız düşününüz ki ilaç hastalar, eczahanesiz köylü hâtta nahiyeler ve kasabalarında.

Siz, ömrünüzü buna ben gayelere bağlayınız. Bunlar miskin huylu ruhların terakkiyle hiç bir alakası yoktur. İdeal, genç adam kafasını bir ihtiyacıdır. Ve her ideal içinde.

Hopar

Radyo

29 AĞUSTOS ÇAŞAMBA

İSTANBUL,

Fransızca ders. 19 plak radyo: 19,30 Türk musiki meydanı (Ekrem, Ruşen, Cemal Mustafa, Necati, Şeref bey ve Vecihe, Semiha hanım) 21,20 Ajans ve Borsa haberleri, 21,30 Stüdyo caz ve Tango kestrası.

BUDAPEŞTE, 550 m.

Tiyatro 21,50 Mandist takımı 22,40 haberler. 23.50 orkestrası. 23,45 opera orkestrası.

BÜKREŞ, 364 m.

Gündüz neşriyatı (Plak) 19 Vals musiki, 20 üniversite-Romen musiki, 21,45 fennî hisler. 22 Taganni. 22,30 piyano ile modern musiki-haberler, 23,30 kahvehane musiki.

MOSKOVA, 1714 m.

Sabah konseri (Plak) 19 müsahabe. 18,30 konser. 22.20 telif dillerde neşriyat.

her türlü balık avcılığı imkân vardır. Balığın, gıda maddelerinin en üstünlüğünden birisi olduğu muhakkaktır. Buna rağmen bilhassa memleketin içinde balık sarfiyatı pek azdır. İstihsal zamanlarında mühtahsil malını satamamaları ve sarfedilen emekle boşuna gtmektedir.

Halkımızın gıdalannın ve dahili ticaret müvazenesinin kuvvetlenmesi noktasından hareket edilerek inşalık ticaretini dahilinde teşvik ettirmeyi düşünün de let demiryolları idaresi lade tenzilli bir tarife tezmin etmiştir.

— Bitmedi —

Hariciye Vekilimizin Bir Fransız gazetesine yap- tığı beyanat

PARIS, 27 (A.A.) — Anadolu ajansı hususî muhabiri bildiriyor: Eko dö Paris gazetesi hariciye vekili Tefik Rüştü beyin beyanatını neşrediyor. Tefik Rüştü bey ezümle demiştir ki:

«Türk - Rus dostluğu tam bir menfaat beraberliği üzerine kuruludur. Eski rejimleri ayıran ihtilâflar yok olmuştur. Şerait tamamen değişmiştir.

Boğazlar için Cenevre'de dediklerime birşey eklemeyeceğim. Ağır topları kalkması teklifi üzerindedir ki serbestisini müdafaaya mecbur olduğumuz boğazların tahkimini istedik. Bizi alâkadar eden sadece meşru müdafaamızdır. Gayri müsavı muamele istemeyiz. Ve meseleyi vazedem biz değiliz.

Balkanlarda politikamız sulhün, takarrür etmiş nizamın muhafazası için bütün milletlerin beraber çalışmasını istihdaf eder. Balkan misakı bu telâkkiye tamamen uygundur.»

Vekil bey Yugoslavya ve

onun büyük bir siyasi olan kralı hakkında takdîrkar beyanatta bulunmuş, Bulgaristan'da, en büyük menfaati, komşularıyla teşriki mesaide bulacağı kanaatini izhar etmiştir.

Muharririn, Bulgaristan, Yugoslavya ile bir taraflı mukarenet teminine ve bu memleketi Balkan misakını imzalamış bazı memleketlerden ayırmağa çalıştığını itibami vermiyor mu? diye sorduğu bir suale cevaben Tefik Rüştü bey demiştir ki:

«Mademki misakı imzalıyanlar arasında menfaat aynıyeti vardır. Birisile mukarenet otomatik surette diğerleriyle de mukarenet varacaktır. Akitlerin arasında bozmağa matuf her teşebbüs faydasız olacaktır.»

Hâriciye vekilimiz bu beyanatında Türkiye'nin sadece sulh, emniyet ve muahedelerle kurulu nizamın muhafazası arzusunda bulunduğu hususunda bilhassa ısrar etmiştir.

Balkan Olimpiyatı

Müsabakalarda takımımız kazanamadı.

Yunanistan 56 sayı ile birinci oldu.

ZAGRAP, 28 (S.S.) — Balkan olimpiyatı bura da başlamıştır. Atletlerin resmi geçidi esnasında takımımız ve bayrağımız heraretle selâmlanmıştır. Takımımız kendisinden beklenen neticeyi maalesef elde edememiştir. Yapılan müsabakaların teknik neticeleri şunlardır:

100 metre: Birinci Yugoslav, ikinci Yunan, üçüncü Romen, 10,8 saniye... Rusya'dan Semih geç geldiğinden bu müsabakaya yetişemedi.

Disk: Birinci Yunan, ikinci Romen, üçüncü Bulgar. Mesafe: 48:58 metre. Veyi bu müsabakada 41 metre ile beşinci gelmiştir.

800 metre: Birinci Yunan, ikinci Yugoslav, üçüncü Yunan. Rekor 2 dakika.

Yüksek atlama: Birinci Yugoslav, ikinci Yunan, üçüncü Türk Haydar. Birinci 1,80 yükseklik. İkinci ve üçüncü 1,75. Haydar yer çok yumuşak olduğu için atlayamadı.

Cirit atlama: Birinci Yunan, ikinci Yunan, üçüncü Yugoslav, dördüncü Türk Karakoş.

10,000 metre: Biz bu müsabakaya iştirak etmedik. Birinci ve ikinci Yunan, üçüncü Romen. Rekor 33 dakika 49 saniye.

Dört defa 4000 metre bayrak yarışı: Ahalinin pist üzerine çıkması yüzünden yapılamadı. Tekrar edilecektir.

Birinci günün puvan dereceleri şunlardır: Yunanistan 56, Yugoslavya 54, Ro-

many 22, Bulgaristan 12, Türkiye 10, Arnavutluk 2 puan.

Müsabakalara önümüzdeki cumartesi günü devam edecek ve pazar günü bitecektir.

Himayietfal cemiyeti Risliğinden:

30 ağustos Zafer bayramına müsadif perşembe günü cemiyetimiz tarafından sünnetleri yapılacak üzere kaydedilen çocukların elbise provalarını ve noksanlarını ikmâl etmek için 29 ağustos çarşamba günü saat 15 de Ferah oteli karşısında Kemal bey apartmanında cemiyetimiz riyaasetine müracaatları.

Himayei etfal cemiyeti reisliğinden

30 Ağustos zafer bayramına müsadif perşembe günü cemiyetimiz tarafından memleketimiz fakir çocuklarının sünnetleri yapılacaktır.

Bu sünnet cemiyetini görmek arzusunda bulunan bilimlum vatandaşların mezkûr günde saat 16 da Altı Eylül mektebine lütfen teşrif buyurmaları rica olunur.

Duhuliyeye yoktur.

Bu gece

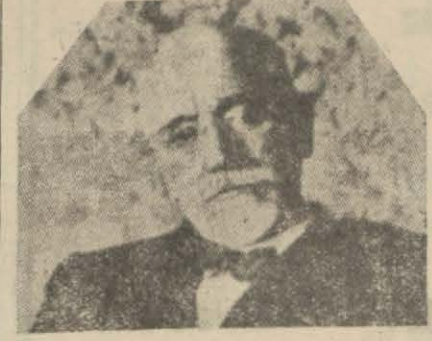
Vatan Ezanesi

Nöbetçidir

Yunanistanda

M. Çaldaris ansızın Atina'ya döndü

Venezelos cümhur reisi mi olacak

M. Venezelos

İSTANBUL, 28 (S.S.) —

Bir müddetdenberi Avusturya'da Reyhenhal'de bulunmakta olan Yunan başvekili M. Çaldaris ansızın Yunanistan'a avdet etmiştir.

M. Çaldaris'in bu ani avdeti dahili meselelerin hâd bir şekil alması ile alâkadar olduğu tahmin edilmektedir. Milli blok namı altında hareket eden muhalefet fırkaları ani olarak M. Venezelosu cümhur reisi yapmak istediklerini ihsas etmişlerdir. M. Venezelos'un da Eylülün ilk haftasında Avrupa'dan avdet edeceği anlaşılmıştır.

İSTANBUL, 28 (S.S.) — Yunan başvekili Selânik'ten Atina'ya hareket etmiştir.

M. Çaldaris'in ani avdetinin sebebi tamamille anlaşılmıştır:

Son günlerde Plastiras ve suikast maznunu olarak tevkif edilen zabitan için aslı ve esası olmadığı, Venezelist zabitleri Atina'dan uzaklaştırmak için harbiye nazırı M. Kondilis tarafından sureti mahsusada tasni edildiği tahakkuk etmiştir.

M. Çaldaris vaziyete vaziyet için süratle Atina'ya dönmüştür.

Yunanistan'ın yaş üzüm ihracatı

ATINA, 28 (S.S.) — Yunan Ziraat nezaretinin alâkadar servisinin bildirdiğine göre Yunan üzüm ihracatı 13 ağustos tarihine kadar 115 vagona balığ olmuştur. Geçen senenin aynı müddeti zarfında 80 vagon ihraç olunmuştur. Bu ihraç fazlalığı üzümlerin bu sene çabuk kemale ermesinden ve ihracata daha evvel başlanılmış bulunmasından ileri gelmektedir. Bulgar ve İtalyan üzümlerinin yapmakta olduğu rekabet yüzünden üzümler fiyatları pek fazla kâr temin etmemektedir.

Cihan buğday ihtiyacı

ANKARA, 28 (S.S.) — Beynelmillel buğday komitesi son müzakerelerinde muhtelif dünya memleketlerinin 1934-35 senesinde ithal etmek ihtiyacında oldukları buğday miktarını tetkik etmiştir. Bugünkü rekor tahminlerine nazaran umum buğday ihtiyacı 600 milyon buşel olarak kabul edilmektedir. Ancak bu miktar haricinde yemlik hububat taleplerinin de mühim bir nisbeti bulacağı anlaşılmıştır.

Dünya üzerinde siyasi ve iktisadi hareketler

M. Roosevelt'in iktisadi siyaseti

«Correspondance Politique et diplomatique», den

Cümhurreisi Roosevelt Havay adaları seyahatinden avdet ettikten sonra söylediği bir nutukta hali hazırdaki iktisadi ve mâli siyasetini istikbalde de idame fikrinde olduğunu ve bunun için Amerikan milletinin hudutsuz bir müzaheretine güvendiğini söylemiştir. Cümhurreisi ezümle diyor ki: «İçtimai adaleti elde etmek için tatbik hesabında bulunduğumuz usuller memleketin umumi zenginleşmesine hizmet etmekte ve bir sınıfı diğeri zararına olarak zengiletmektedir.»

Bu ibare, gerek Birleşik Amerika devletleri hükümet reisinin geçen sene martında iş başına geçelidenberi istihdaf ettiği gayeyi, gerekse iktisadi buhranın önüne geçmek için alınan bütün tedbirleri tevhit edilen düşünce tarzını seciyelendirmektedir. Bu siyasi içtimai temayül «Beyaz evin iktisadi programını bir kırmızı tire gibi baştanbaşa kateder. Maamafih program gerek gayri mantazır imkânlarla karşı koymak ve gerekse muhtemel aksülâ melleri his ve tahdit etmek için oldukça elastiklidir.

Halbuki Roosevelt islahatına karşı görülen psikolojik mukavemetler, maddi mukavemetler kadar büyük oldu. Çünkü iktisadi hürriyetin klasik memleketi olan Amerika'da işlerin şahsi idareleri, şimdiye kadar tamamen serbest iken hükümetin mecbur kalarak yaptığı müdahale tecavüzkâr bir hülul mahiyetinde görülmekte ve reddedilmekte idi.

Maamafih Roosevelt fikirlerinin doğruluğuna kani bulunduğundan girdiği yolda devam etti. Ve o yoldan inhiraf etmesi için yapılan ilhamlara kulak vermedi. Amerika'da her şeyi sarmış olan spekülasyonu vâsi mikyasta durdurmağa, banka ve borsa sermayesinin kadim hâkim nüfuzunu kesretmeğe, ve Washington'da mefaat temini için tatbik edilen bir siyaseti bertaraf etmeğe muvaffak oldu. Her şeyden evvel iki esas mesele halli icap ediyordu ve hâlâ etmektedir. İşsizliğin kaldırılması veya hiç olmazsa azaltılması; zirai iktisadiyatın islahı. Bütün dahili siyaset bu gayelerin istihsaline tâbi tutuldu.

Avusturya'ya ve küçük itilaf

«Il Corriere della sera», dan Çekoslovakya hariciye nazırı M. Benes, Petit Journal gazetesi muhabirine Avusturya ve bilhasas Anschluss meselesi hakkında aşağıdaki beyanatta bulunmuştur.

Cihenda bazı meseleler vardır ki, cebir ve şiddet ile yaptırılmak istenirse bundan bir harp zühur edeceğine şüphe yoktur. Bunlardan biri de Anschluss meselesidir.

Çekoslovakya ve küçük İtilaf devletlerinin Anschluss meselesi karşısında şüpheli ve mütereddit bir vaziyette oldukları söylenmektedir. Bu fikir yanlışdır. Bizim vaziyetimiz bu mesele hakkında katı ve sarıhtır. Avusturya'da ne Anschluss ve ne de Habsburgları arzu etmiyoruz. Orta Avrupa devletleri, Avusturya'yı tam manasile hür ve müstakil bir şekilde görmek istiyor.

İtalya'da millet ve ordu

«Il Corriere della Sera», dan İtalya'nın askeri manevraları Appennino muntakasında yapılmaktadır. Kral Mussolini ile bu manava meydanlarında bulunmaktadı. Bu suretle İtalyan milletinin sempatisi ve ümidi bu orduya müteveccihdir.

Bu manavralarda, İtalya'nın kara ve hava kuvvetleri teşkilâtındaki intizamın ne kadar yüksek olduğu görülmüştür. Manevraların askerlik noktai nazarından büyük faydaları vardır. Manevralara iştirak eden kitaların bir kısmı, askerliğe yeni alınan sınıflardandır. Bu gibi kıtaatlar manevralarda talim ve terbiye görürler.

Faşist rejimi şu hakikati ifade ediyor ki: Ordu müstakil ve münzevi bir unsur halinde bulunmuyor ve bütün İtalyan milleti ordu ile birleşmiş bir vaziyet arz ediyor.

Müsellâh kuvvetler, vatanını hayatını ve nüfuzunu muhafaza eden en büyük bir unsurdur.

Avrupa'nın bu müşkül vaziyeti karşısında bulunan bir millet, ancak kendi kuvvetile istiklâlini kurtarabilir.

Bu sene ordumuzun yaptığı manevralarda en modern cihazlar kullanılmıştır. Ordumuz yüksek maneviyat ile mücehezdir. Askerlerimiz ta çocukluktanberi asker oluyor. Çünkü bir İtalyan çocuğu Balil'den genç İtalyan kısmına ve nizami asker sınıfına yetişinceye kadar askerlik hayatını yaşamaktadır.

Mussolininin Cenuva'da irat ettiği bir nutukta şu tarihî sözleri söylemiştir.

«Altı bin senelik tarih bize kuvvetli olmak lazım geldiğini öğretmiştir. Kuvvetli milletler sulh zamanlarında kendilerini saydırırlar ve dostları her taraftan çoğalır ve harpte herkese korku verirler. Zayıf milletler ise sulhta münzevi ve mühmel kalırlar. Harpte de yıkılmağa mahvolmağa duçar olurlar.»

Bu münasebetle Mussolini'nin orduya ne kadar ehemmiyet verdiğini yukarıdaki sözleri ispat ediyor.

Kuvvetli olmak müteceviz olmak manasında değildir. Kuvvetli bir millet kendi hayatını kurtarır ve her sahada yapacağı inkişaf için emin bir vaziyete kalır, diyoruz. Zayıf milletler hem kendileri ve hem de medeniyet için bir tehlike teşkil eder.

Alman'ya hakkındaki mütalaalar

«Prager Presse», den Lloyd George, Daily Express gazetesinde Hinderburg hakkında «Benim eski dostum» başlığı altında neşrettiği bir makalede ezümle şöyle demiştir:

[Almanya'nın iktisadi ümitleri karanlıktır. Siyaseten de Almanya'nın istikbali bulanık ve şüphelidir. Mesut ve muvaffakiyetli bir memlekette bir hükümet muayyen bir müddet için serbest ve hürriyeti takyit edebilir. Fakat halkın mühim ve daima artan bir kısmı mahrumiyetlere düşmüşse, ihtiyaç ve zaruret içinde olmayanlar bile karışıklığın artması ile rahatsız oluverirlerse o memlekette Autokrasie kendini emniyette hissedemez.]

Savaşın Küçük Hikâyesi

—Dostum Orhan kemal'e—

Saçları, bir batı rüzgârının dalgalandırıldığı mısır püskülleri gibi saçlarına düğüm, perişan ve âciz, göz kapaklarını kapatıyordu.

Mavi gözleri daracık ve parmaklıklıklı pencereden giren solgun ziyada köpüklü bir deniz aksini görür gibi oluyordu. Bu deniz onu hafif mevcelerle ufuklara götürürken kalbinin sızladığını hissetti. Dudakları bir matem marşı söyler gibi açıldı, fakat sadece bir çift kelime dökülebildi. Ancak bu bir çift kelimeyi mavi gözlerinden çökmiye yüz tutan bu ruşuk yanaklarını takip ederek düşen iki damla yaş kovaladı:

—Deniz, ben!..

Bu iki damla göz yaşı boynunda asılı duran kâğıta düştü. Kâğıtta yazılı olan idam kelimesini islatarak etrafa hafif mavilikler yaydı. Ve kalbi tekrar kuduran bir ummandaki çalkanan bir kayak gibi oldu. Tekrar dudakları bir mahpus şarkısı söyler gibi kimildadı:

—Deniz ve ben... Mavi su.. Kızıllaşan gözlerimin

Lloyd George'a nazaran on sene harp olmayacak

«Prager Presse» den: Londra'dan bildiriliyor:

Lloyd George, Petit Journal gazetesi muhabirine verdiği bir mülâkatta ezümle şunları söylemiştir:

[Bugün Almanya harp yapamaz, Bugün harbin psikolojique şeraitini temin etmek kabil olduğu söylenebilir. Fakat bundan başka maddî şartlar dahi vardır ki herhalde çok mühim rol oynarlar. Ben kendi namıma on sene müddetle hiçbir harp tehlikesi olmadığını milletlere karşı temin ve tekefüllü etmeğe amadeyim.]

Bundan sonra İngiliz devlet recülü sözünü başka bir sahaya itikâl ettirerek demistir ki:

«Cihannın refahi halî ve teşriki mesai meselesinde bir gerilik görüyoruz. İktisat mekanizmasını yeniden harekete getirmek ve ondan sonra iktisadi nasyonalizmi imha mübadelesine girişmek lâzımdır. Aynı zamanda milletler cemiyetinin ölmemesi için de gayret etmelidir.

Mançuri işi milletler cemiyeti için ağır bir darbe teşkil etmiştir. Japonya'ya serbesti verildiğinde Almanya'nın da genişlemesine yol alacağını, Fransa'nın idrâk ve takdir etmemesine hayret ediyorum. Büyük Britanya'nın Fransa'ya karşı olan taahhüdünü ifa edeceğineka, tiyyen şüphe yoktur. Bununla beraber büyük devletlerin Çin'e karşı olan taahhütlerini nakzetmelerinde siz razı olmasaydınız, doğrudan doğruya Milletler Cemiyeti paktından mütevellit vazifeler zühur edeceğine de biliyordunuz..»

Gölge, sabah rüzgârile sallandı. Ufuklarda «onun», andığı deniz kızılığı görüldü: Şafak söktü.

İki gölgeden biri maziye biri âtiye gitti. Bu hikâye de aslan yarıda kaldı, fakat burada bitti!..

Yazın R. G.

denizde aksi!.. Kan renkli deniz... İdam..

Bundan fazla söylemedi. Belki söyleyemedi. Baş boy-nunda asılı duran idam kâğıdını buruşturdu.

Yıldızlı bir gecenin sularında titriyen akisleri; ve sahilde bir idam sehpa. Ve adam adım kumları adımlıyan bir idam mahkûmu. Dudaklarında taze bir şarkı; bir gönül şarkısı var. Rüzgâr. Bir şafak rüzgârı.

Onu en yakın dostları bir kancık köpek gibi sattılar. Ve bir iftira denizine fırlattılar. Yıldızlar gökte onun sehpa titriyen ölüsünü üzerine bir inci damlası gibi ağıladılar. Ayakları dibinden bir sabun gibi kayan sandalya ve boğazına geçen bir ilmik etrafa uzun bir ah duyurdu. Ona son sözünü ve dileğini sordukları vakit, sadece:

— Ben ip kadar hafifim.

Üzerimde günahla gitmek beni üzdi. Fakat günahsızım; dedi; ve ilâve etti:

— Beni bir ip değil; bir iftira denizi boğuyor. Bunu hayatta bilen bir tek insan kalıyor. Ve...

Ve gözleri hicırıklarla ağılyan arkadaşına takılıyordu. Onu bir göz ve dudak oynaması yanına getirdi. Uzun uzun öpüşüyor ve vedalaşıyorlar:

— Baybars; hakikati senden başka kimsesini bilmesin. Ben gidiyorum. Fakat onlar gitmesin. Bir ideal uğrunda ölüm ne kadar güzel.. Ben müteessir değilim. Sen de olma!.. Bu sözleri derinden gelen bir:

— Allahüekber, Allahüekber.

Onu da uzunca ve acıklı bir hırıltı takip etti.

Baybars, ay ışığında sallanan gölgeye fazla bakamadı. Kumları ayaklarıyla çiğnerken, ayak izlerine katıldı. Fakat düşündü:

— Ben onun aksine gidiyorum dedi. Adımları onu geri geri yürütüyordu. İdam mahkûmunun izinden kurtulmak istedi. Ona en uygun bir silâ şarkısı ile muvaffak oldu.

«Yürüyor adım adım Yürüyor ağır ağır Yürüyor»

Bu sözlere kendisi şu cümleyi ilâve ederek epeyce yol çığnedi.

— Yüyor adım adım, yürüyor, ve başında zavallı bir idam mahkûmunun çözülmüş sırlarını götürüyor. Götürecek. Onu belki mezarda sadece kendisine çözecek.

Gölge, sabah rüzgârile sallandı. Ufuklarda «onun», andığı deniz kızılığı görüldü: Şafak söktü.

İki gölgeden biri maziye biri âtiye gitti. Bu hikâye de aslan yarıda kaldı, fakat burada bitti!..

Zayı

Tatbik mühürlerimizi zayı ettik. Yenisini alacağımızdan eskisinin hüümü kalmadığını ilân ederiz.

Kepsut nahiyesinin Nusret köyü heyeti ihtiyarisinden:

Muhtar Muharem oğlu Mehmet Ali, Aza İbrahim oğlu Arif, Aza Hüseyin oğlu Mehmet, Aza Hasan oğlu Ahmet, Aza Hakkı oğlu Ali Osman

Savaşın Takvimi

AĞUSTOS 29

Çarşamba

Gün doğumu: Zevali 5,32 Ezani 10,42

YIL: 1934

CEMAZEL EVVEL 19

Erkek şahsına. Kadın milletine müessirdir.

Belediye Dispanserinde Muayene Günleri

CUMARTESİ GÜNLERİ

Öğleden sonra saat 14 den 16 ya kadar dahili hastahklar muayenesi (Doktor Ahmet Emin bey)

PAZAR GÜNLERİ:

Öğleden sonra saat 15 den 16 ya kadar kulak, burun, boğaz hastahkları muayenesi (Doktor Mehmet Kâmil bey)

PAZARTESİ GÜNLERİ:

Öğleden evvel saat 10 dan 12 ye kadar dahili hastahklar muayenesi (Doktor Ahmet Emin bey)

SALI GÜNLERİ:

Öğleden evvel saat 10 dan 12 ye kadar dahili hastahklar muayenesi (Doktor Ahmet Emin bey)

ÇARŞAMBA GÜNLERİ:

Öğleden sonra saat 15 den 16 ya kadar dahili hastahklar muayenesi (Doktor Hasan Raif bey)

PERŞEMBE GÜNLERİ:

Öğleden sonra saat 15 den 16 ya kadar eildiye ve beviye hastahkları muayenesi (Doktor Mehmet Ali bey)

Muhterem Balıkesir Ahalisine Müjde.

Bu kere İstanbul'dan celbine muvaffak olduğum Müsyü Vilâli tarafından en müşkül pesent bey ve hanım efendileri memnu edecek tarzda her nevi ve modaya muvafık yeni şapkalar imal edildiği gibi eski şapka-lar da yeni bir hale getiril-

BİR

Defa Deneyiniz

mektedir. İpeklî, yün-lü kumaş-lar ve elbi-seler üzerinde olan bil'umum lekeler beş dakika gibi pek kısa bir zamanda çıkarılır. Ayrıca kola ve elbise ütüsü de pek ehven fiatla yapılmakta ol-muşunu muhterem ha-lıkımıza tebşir ederim.

Dükânımıza uğramak müddeiyatımızın doğruluğuna kâfidir.

Kuvayi Milliye caddesinde Ziraat bankası karşısında

ŞAPKA YAPIM EV Mustafa Zeki

Dr. M. Ali

Memleket hastah-nesi cilt, frengi, bel-soğukluğu hastahkları mütehassısı.

Hastalarının aat üçte hükümet caddesinde muayenehanesinde kabul ve tedavi eder.

Satılık Ev Ve Tarla

Muallim mektebi karşısında inhisarlar idaresi ve İbrahim Sami beyin yeni yaptırdığı hanesi ittisalinde ev ve köşk olmağa lâyık on dönüm miktarındaki tarla perakende olarak elli kuruş-tan;

Aygören'de birbaç hane, üç kat, dört göz odası ile mut-bağile, on metre balkonile,

Satılık hane

Bütün asri konforu haiz sıhhi, havadar bir ev satılıktır.

Taliplerin eczacı Avni ve Fahri beylere müracaatları.

İçinde sarnicile satılıktır. Ev veya arsaya talip olanlar küçük şadırvan karşısında Çarıkçı İsa ustaya müracaat etsinler.

Balıkesir Askerî Satın Alma Komisyonundan:

Edremit kıtat ihtiyacı için beş bin kilo toz şekerinin aleni münakasa ile 2 Eylül 934 pazar günü saat 15 de ihalesi icra edilecektir. Taliplerin mezkûr gün ve saatte Edremit Askerî satın alma komisyonuna müracaatları.

Balıkesir Askerî Satın Alma Komisyonundan

Balıkesir kıtatı ihtiyacı için (500) ton linyit maden kömürü 20-9-934 cumartesi günü, saat onda aleni münakasa usulile satın alınacaktır. Taliplerin şartnameyi görmek üzere her gün ve münakasaya iştirak için de 280 lira muvakkat teminat akçasile birlikte yukarıda yazılı günde ve muayyen saatte Balıkesir'de kolordu satın alma komisyonuna müracaatları.

4 - 10

NEVROZİN CELÂL

Bütün asap ağrılarını süratle geçirir.

Vahşî Afrika'nın

İç Yüzü

Afrika'nın şimdiye kadar gidilmeyen ve görül-miyen yerlerined çekilmiş hakiki vesai ki havi muazzam bir filidir.

ŞEHİR

Sinemasında

29 Ağustos 934 Çarşamba dan itibaren
MALEK EVLENİYOR

Kahkahalarla Gülmek ve hoş bir gece geçirmek isterseniz bu filmi her halde görünüz

İLÂVETEN DÜNYA HAVADİSLER
ZAFER Bayramı münasebetile 30 ağustos perşembe günü saat 2,30 da **MATINA.**

VAHŞİ AFRİKA'NIN İÇ YÜZÜ

Her yerde ve herkes tarafından mazharı takdir ve rağbet olmuştur. tamamen tabii ve normal olan böyle bir filmi her zaman göremezsiniz. Çok istifadeli, meraklı ve heyecanlıdır. **FIRSATI KAÇIRMAYINIZ.**

Temaşa

OTEL VE GAZİNOSU

Şeref Bey İdaresinde

Balıkesirin her hususta en mükemmel otelidir.

Konfor, Temizlik, Servislerindeki nezaket ve ciddiyet, emniyet

Gerek Memleket halkının, gerek bütün misafirlerimizin umumî takdirini celbetmiştir

TEMAŞÂ Gazinosunda

Güzel Sesli Bir Radyo

Şehrin, İstanbul ve İzmirin bütün gazeteleri mevcuttur

Balıkesirin en iyi tanınmış bir oturma ve dinlenme yeridir.

TÜRK MAHSULÜ

Yüniş, Karamürsel, Hereke, Süreyya Paşa
KUMAŞLARINI

Fabrikaların sattıkları fiattan daha ucuz Mazamızdan temin edeceksiniz.

EN LÜKS İNGİLİZ KUMAŞLARI DA
Mevcuttur

Yeni gelen Bursa ipeklî çeşitlerimizin her cinsi mükemmel ve fiatlarında büyük tenzilât yapılmıştır.

Buna mümasil yünlü mantoluk, ropluk, jorjet kutonları daha ucuz temin etmek için

Muhterem müşterilerimizin bir defa mazamıza teşrifleri kâfidir.

TAVŞANLILI ZADE FAHRİ

Fantazi Manifatura Ve
Kumaş Mazası

Kuvayi Milliye Caddesi No: 52

Neşriyat müdürü: ESAT ADİL
Vilâyet Matbaası — Balıkesir

Savaş

Abone ücreti

YILLIĞI 800 Kuruş
6 AYLIĞI 450 "
3 AYLIĞI 240 "

Abone ücretleri taksitle bağlanabilir.

SAVAŞ, a gönderilen yazılar geri verilmez.

Müddeti geçen nüshalar 10 kuruştur.

Gazeteye âit her hususta Neşriyat müdürlüğüne müracaat edilmelidir.

SAVAŞ Cumartesi günleri çıkmaz.

SAVAŞ

İDARE YERİ: Balıkesir Kuvvayi Milliye caddesinde Hususi daire

Telgraf adresi: Balıkesir — SAVAŞ

DOKTOR

Mehmet Şakir

Hergün hastalarını saat 2 den akşama kadar kabul eder.

Adres: Mustafakırah mahallesinde Karesi bey türbesicivarında.

Balıkesir Vilâyet Daimî Encümeninden

Vilâyet ağır depolarındaki damızlık aygırlar için mevkii münakasaya vaz ve müddeti temdit edildiği halde kuru çayır otuna vaz edilen pey haddi lâyık görünmediğinden ve yulaf için talip zuhur etmemesinden 24-Eylül-934 tarihine kadar bir ay zarfında ihale edilmek üzere pazarlığa bırakılmıştır.

Talip olanların yüzde yedibuçuk nisbetinde teminatı muvakkate makbuz veya mektupları ve ticaret odası vesikasile birlikte encümeni vilâyete müracaatları ilân olunur.

Balıkesir icra mamurluğundan

Mehmet Emin efendiye borçlu Hisariçi mahallesinden pazar köylü Halil efendi karısı Fatma hanımın borcunun temini istifası zımında haciz altına alınan mezkûr mahallede vaki to-katlı hanı demekle maruf ma müstemilat bir bab hane ile altında üç dükkan ve ya-lı kahvehanesi yolunda bir bab yaghanenin yarı hissele-ri açık artırma ile satılacaktır. Bu babda yazılan şartnameyi herkes görebilmek üzere 27-8 934 tarihinden itibaren on gün müddetle icra dai-resinden açık bulundurul-maktadır. İşbu han ve dük-kânlar ve yagthane hakkın-da bir hak iddiasında bulun-anlar varsa ilân tarihinden itibaren yirmi gün içinde ev-rakı müsbitelerile birlikte Balıkesir icra dairesine müracaat etmedikleri takdirde hakları tapu sicilile sabit ol-madıkça satış bedelinin pay-laşmasından hariç kalacak-lardır. Birinci artırma 29-9 934 tarihine tesadüf eden cumartesi günü saat 16 ola-rak tayin edilmiş olup o gün konulan pek kıymeti mu-hamminenin yüzde yetmiş be-şini bulmadığı takdirde ar-tırma 14-10-934 tarihine te-sadüf eden pazar günü saat 16 ya kadar temdit edile-cektir. Ve o gün en çok ar-tırmanın üstüne bırakılacak-tır. Almak ve şartnameyi görmek ve satılan malların evsaf vesairesi hakkında ma-lumat edinmek isteyenlerin muhammen kıymetin yüzde yedi buçuk nisbetinde pey akçasile ve 934-230 dosya numarasile Balıkesir icra dai-resine gelmeleri ilân olunur.

PEK YAKINDA

SÜREYYA OPERGTİ
ŞEHİR SINEMASINDA

Doğum ve Çocuk Bakım Evi
Parasızdır.

Hastalardan para alınmaz

Balıkesir Doğum ve Çocuk Bakım Evi